

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

14 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Vladimir Timofti,

Judecători - Anatolie Țurcan, Nadejda Toma, Elena Cobzac, Victor Boico,

judecând fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Popov Oleg și de către inculpatul Baraliuc Oleg și avocatul acestuia Crivenco Roman, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 28 februarie 2018 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 februarie 2019, în cauza penală privindu-l pe

***Baraliuc Oleg** xxxxx născut la xxxxx, originar din xxxxx și domiciliat în mun. xxxxx.*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 19.01.2016 – 28.02.2018;

Instanța de apel: 18.04.2018 – 21.02.2019;

Instanța de recurs: 03.06.2019-14.05.2020

Asupra recursurilor ordinare declarate, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 28 februarie 2018, Baraliuc Oleg a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.332 alin.(l) Cod penal, însă în legătură cu intervenirea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală, procesul penal în privința acestuia în baza art.332 alin.(l) Cod penal s-a încetat.

Prin aceeași sentință inculpatul Baraliuc Oleg a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.191 alin.(5) Cod penal la 8 (opt) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

S-a dispus încasarea de la Baraliuc Oleg Victor în beneficiul Întreprinderii de Stat "Organizația Concertistică și de Impresariat "Moldova - Concert", prejudiciul material în sumă de 348 341 (trei sute patruzeci și opt mii trei sute patruzeci și unu) lei 26 bani.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat că, inculpatul Baraliuc Oleg în perioada de timp cuprinsă între 28.07.2007-05.11.2009, deținând potrivit ordinului nr.187 din 28 iunie 2007, funcția de director general al Î.S. "Agenția de Impresariat", fiind persoană publică, căreia în cadrul întreprinderii i s-au acordat anumite drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor administrative de dispoziție și organizatorico-economice, urmărind scopul însușirii bunurilor altei persoane prin delapidarea averii străine încredințate în administrare, acționând cu intenție directă, din motiv de cupiditate a ridicat din casa întreprinderii în gestiune, conform dispozițiilor de plată de casă, mijloace bănești în numerar, însă contrar prevederilor pct.10 din Hotărârea Guvernului Republicii Moldova privind aprobarea Normelor pentru efectuarea operațiunilor de casă în economia națională a Republicii Moldova nr.764 din 25.11.1992, nu a prezentat în contabilitate dări de seamă cu anexarea actelor justificative privind utilizarea sumei de 348 341.26 lei, pe care a însușit-o în scopuri personale.

Tot el, Baraliuc Oleg Victor, deținând funcția de director general al Î.S. "Agenția de Impresariat", sub pretextul desfășurării concertului consacrat Zilei Poliției Naționale din 20 decembrie 2008 și onorarea Artistului Poporului din Federația Rusă – Alexandr Malinin, urmărind scopul justificării mijloacelor bănești însușite din contabilitatea întreprinderii, a falsificat dispoziția de plată fără număr din 22 aprilie 2009, asupra căreia a aplicat codul fiscal, denumirea ÎS "Agenția de Impresariat" și ștampila întreprinderii, prin includerea unor date eronate precum că, prin intermediul acesteia a fost achitată suma de 340 000 lei, cetățeanului rus, Gunico Andrei Borisovici pentru concertul vizat, fapte care nu corespund adevărului.

3. Împotriva sentinței a declarat apel inculpatul Baraliuc Oleg și avocatul acestuia Crivenco Roman, prin care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei hotărâri noi, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie dispusă achitarea inculpatului Baraliuc Oleg, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii, cu respingerea acțiunii civile înaintată de Î.S., Agenția de Impresariat", succesor în drepturi Î.S. „Organizația Concertistică și de Impresariat Moldova – Concert", privind încasarea sumei de 348 341 lei 26 bani de la inculpatul Baraliuc Oleg, ca fiind neîntemeiată.

În argumentarea apelului, apelanții au invocat că sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 28 februarie 2018, este nemotivată, dosarele penale în privința lui Baraliuc Oleg au fost pornite pe motivul necesității destituirii din funcție a acestuia ca urmare a schimbării exponenților partidelor politice aflate la guvernare, inclusiv la conducerea Ministerului Culturii de pe atunci, iar lipsa motivării echivalează cu

încălcarea art.6 din CEDO respectiv garantarea pentru părți a dreptului la un proces echitabil, echivalând cu nerezolvarea fondului cauzei.

S-a invocat că, organul de urmărire penală și instanța de judecată, la adoptarea soluției au încălcat principiul "non bis in idem" prevăzut de art.22 alin.(1) Cod de procedură penală.

În acest context, apelanții a menționat că în ambele dosare inculpatul este învinuit de delapidarea averii străine în proporții deosebit de mari. Mai mult, la baza deficitului financiar al agenției atât în primul dosar, cât și în prezenta cauză, argumentul de bază îl constituie lipsa sumei de 348 341.26 lei, pe care Baraliuc Oleg a primit-o de la Î.S. „Agenția de Impresariat” și nu a întors-o înapoi, sau nu a prezentat acte justificative a utilizării banilor și prin urmare, s-a conchis că aceștia au fost însușiți de către el. Această sumă reiese din actele de revizie economică-financiară totale din 29.12.2009 și respectiv din 21.04.2010 efectuate la Î.S. „Agenția de Impresariat”. Concluzia ar fi că singurul deficit financiar sau suma totală pe care Baraliuc Oleg ar fi delapidat-o este de 348 341.26 lei. Bazându-se pe lipsa acestei sume de bani acuzarea înaintea învinuirii după cum urmează: în primul dosar penal pe faptul delapidării sumei de 135 635 lei, în prezenta cauză penală pe faptul delapidării sumei de 348 341.26 lei.

Astfel, Baraliuc Oleg este urmărit și judecat pentru delapidarea în total a sumei de 483 976.26 lei (135 635 lei în baza primului dosar și 348 341.26 lei în prezenta cauză), deși actele reviziei economico-financiară totale din 29.12.2019 și respectiv din 21.04.2010, efectuate la Î.S. „Agenția de Impresariat” - pe care se bazează acuzarea stabilesc neconfirmarea documentară a sumei de 348 341.26 lei (a se vedea și ordonanțele de pornire a dosarelor penale).

Apelanții au precizat că, deși în prima cauză într-un final instanța a stabilit că la dosar nu există un act de revizie economico-financiară efectuate la agenție, totuși pe un asemenea act s-a bazat acuzarea în ordonanțele de pornire a urmăririi penale unde se face trimitere exact la suma indicată în act, dar și în susținerile sale în fața primei instanțe, în cererile ulterioare de apel și recurs unde expres se face trimitere la actul reviziei economico-financiare totale din 21.04.2010. Astfel, în prezenta cauză penală se invocă de către cauzare că suma totală pe care Baraliuc Oleg a delapidat-o este de 348 341.26 lei, însă pe primul dosar penal inculpatul a fost judecat tot pentru delapidare în aceeași perioadă și pentru care în final a fost achitat. Învinuirea la faza inițială pe acest dosar urma a fi "redușă" la suma totală de de 212 706 lei (348 342 lei – 135 635 lei) și în rezultat fapta urma a fi recalificată cel puțin în baza art.191 alin.(4) Cod penal (deși la fel ar fi fost ilegal în contextul în care la data săvârșirii pretinsei infracțiuni alin.(4) și (5) al art.191 Cod penal nici nu existau circumstanțe ce vor fi analizate mai jos), iar în contextul declarațiilor martorilor Marina Pavlov și Alexei Curchi, Baraliuc Oleg urma a fi scos imediat de sub urmărire penală.

De asemenea, s-a invocat valoarea probantă a actelor de revizie economico-financiară totale din 29.12.2009 și respectiv din 21.04.2010, efectuate la Î.S. „Agenția de Impresariat” și lipsa unei expertize contabile efectuate pe caz. Pentru a demonstra că Baraliuc Oleg a însușit careva sume date în administrarea sa, acuzarea s-a bazat în mod exclusiv pe actele reviziei economico-financiare totale efectuate la Î.S. „Agenția de Impresariat” din 29.12.2009 și din 21.04.2010 pentru perioada 2007-2009. Aceste, acte de revizie nu pot constitui probe veridice întru confirmarea învinuirii aduse de către partea acuzării, cu atât mult că, după cum a declarat în instanța de judecată Vasile Ciochină: „La baza calculului sumei date în gestiunea lui Baraliuc Oleg și întru care nu au fost prezentate acte justificative ce țin de destinația banilor nu s-a luat în considerare dispoziția de plată, prin care s-a infirmat achitarea pentru serviciile prestate de Alexandr Malinin cu ocazia Concertului dedicat „Zilei Poliției”, deși conform Contractului nr.111, Î.S. "Agenția de Impresariat" și-a asumat obligația de a achita serviciile prestate de acesta. În baza declarațiilor martorilor oculari Curchi Alexei și Pavlov Marina, Baraliuc Oleg a achitat cel puțin suma de 15 000 Euro pentru serviciile prestate de Malinin și restituirea datoriilor Agenției - circumstanțe/fapte care nu sau luat în calcul în cadrul efectuării reviziei, deși acestea în realitate au avut loc.

Mai mult, prin decizia din 20 iunie 2017, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în *cauza penală de învinuire a lui Baraliuc Oleg în baza art.191 alin.(5) Cod penal prin care a fost menținută sentința de achitare* (pct.7) a constatat că „în perioada 01.10.2007-01.11.2009 de pe contul Î.S. „Agenția de Impresariat” au fost ridicate mijloace bănești de mai multe ori, de către Saturovici Victoria - de 16 ori diferite sume, de Tăcu Ghenadie - de 18 ori diferite sume, de Baraliuc Oleg Victor - de 3 ori și de Buga Dragoș - o dată, iar partea acuzării nu a demonstrat că anume banii ridicați de Baraliuc Oleg Victor nu au ajuns în casa întreprinderii, și invers nu au demonstrat că bani ridicați de Saturovici Victoria, Tăcu Ghenadie și Buga Dragoș au fost introduși în casa întreprinderii. În această cauză penală nu a fost efectuată nici o expertiză contabilă care ar demonstra existența unui deficit al agenției, care ar fi acesta, de către cine a fost cauzat circumstanțele date au importanță și în această cauză deoarece este vorba de aceeași perioadă în care se afirmă că Oleg Baraliuc a delapidat averea agenției.

Similar și pe această cauză penală, nu a fost dispusă o expertiză contabilă care ar dovedi faptul de delapidare, subiectul și suma delapidată. Procurorul care a instrumentat prezenta cauză penală a dat indicații organului de mărire penală de a dispune efectuarea unei expertize economico-financiare în comisie a activității Î.S. „Agenția de Impresariat” și a pune în sarcina CNEJ, efectuarea expertizei menționate (f.d.82 vol.VI). Deși acuzarea conștientiza necesitatea efectuării unei asemenea expertize, totuși din motive necunoscute, această expertiză nu a fost efectuată.

La fel apelanții au invocat că, organul de urmărire penală și instanța la adoptarea soluției în cauză au făcut o calificare greșită a pretinselor acțiuni ilegale ale lui Baraliuc Oleg. În acest sens, apelanții au menționat că urmărirea penală pe acest dosar a fost pornită la data de 01.03.2010 (f.d.1 vol. I) când deja art.191 Cod penal avea și alin.(4) și (5), totuși în actele de învinuire este vizată activitatea lui Oleg Baraliuc pentru perioada anului 2007-2009 (până la intrarea în vigoare a modificărilor art.191 Cod penal) adică atunci când art.191 al Codului penal, avea doar trei alineate și astfel ținând cont de prevederile art.8 Codului penal, recalificarea urma a fi făcută prin prisma normelor în vigoare la data săvârșirii pretinsei acțiuni ilegale, adică conform art.191 alin.(2) Cod penal.

Totodată, apelanții au invocat că instanța nu a dat apreciere probelor care dovedesc nevinovăția lui Oleg Baraliuc, or, din probele administrate, inclusiv de către partea acuzării, reiese faptul că nu există în general faptul infracțiunii, motiv din care Oleg Baraliuc urmează a fi achitat. Acțiunile lui Oleg Baraliuc au fost dovedite prin declarațiile martorilor acuzării, prin care acesta a efectuat achitări din numele agenției, care nu au fost luate în considerare de acuzare și pentru care de asemenea nu au fost perfectate la momentul săvârșirii acestor acțiuni careva acte doveditoare, dar săvârșirea cărora nu poate fi pusă la îndoială. La baza acestui dosar sunt puse actele de revizie economico-financiară totale din 29.12.2009 și respectiv din 21.04.2010, efectuate la Î.S. „Agenția de Impresariat” care în lipsa unei expertize contabile efectuate pe caz, nu au o valoare probantă echidistantă, deplină și veridică.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 februarie 2019, s-a admis din alte motive inclusiv din oficiu apelul comun al avocatului Roman Crivenco și al inculpatului Baraliuc Oleg în numele și interesele ultimului, s-a casat sentința contestată și s-a pronunțat o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Baraliuc Oleg a fost recunoscut vinovat în temeiul art.196 alin.(4) Cod penal, cu liberarea de pedeapsă din motivul expirării termenului de prescripție prevăzut la art.60 Cod penal. În rest, celelalte dispoziții ale sentinței au fost menținute fără modificări, inclusiv în latura civilă.

4.1 În motivarea soluției sale, instanța de apel a menționat că, la pronunțarea sentinței, instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că inculpatul Baraliuc Oleg a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.332 alin.(1) Cod penal, după indicii calificativi: „înscrierea de către o persoană publică, în documentele oficiale a unor date vădit false, acțiuni săvârșite din interes material”.

Astfel, instanța de apel a constatat că, în temeiul probelor administrate de acuzare, prin prisma argumentelor apelului a fost dovedit în afara dubiilor rezonabile faptul că *Baraliuc Oleg Victor deținând funcția de director general al Î.S „Agenția de Impresariat”, sub pretextul desfășurării concertului consacrat Zilei Poliției Naționale din 20.12.2008, și onorarea Artistului Poporului din Federația Rusă - Alexandr*

Malinin, urmărind scopul justificării mijloacelor bănești însușite din contabilitatea întreprinderii, a falsificat dispoziția de plată fără număr din 22.04.2009, asupra căreia a aplicat codul fiscal, denumirea Î.S. "Agenția de Impresariat" și ștampila întreprinderii, prin includerea unor date eronate, precum că prin intermediul acesteia a fost achitată suma de 340 000 lei, cetățeanului rus Gunico Andrei Borisovici pentru concertul vizat, fapte care nu corespund adevărului.

Instanța de apel a apreciat critic declarațiile inculpatului Baraliuc Oleg considerându-le ca fiind făcute cu scopul de a se eschiva de la răspunderea și pedeapsa penală, iar nerecunoașterea vinei de către inculpat, instanța de apel a apreciat-o ca o metodă de apărare și un drept de a nu se auto-incrimina garantat de art.66 Cod de procedură penală și art.6 CEDO. Or, persoana care pe parcursul procesului penal are calitatea procesuală de inculpat nu poate fi urmărit pentru depunerea declarațiilor false sau refuzul de a face declarații și nu poate fi calificate ca circumstanță agravantă la stabilirea pedepsei penale. Astfel, poziția inculpatului Baraliuc Oleg susținută în prima instanță și în instanța de apel, potrivit căreia el nu este implicat în comiterea infracțiunii, a fost apreciată ca fiind declarativă și formală, exprimată cu scopul de a evita răspunderea penală.

Cu referire la învinuirea în baza art.191 alin.(5) Cod penal, instanța de apel a reținut că, instanța de fond incorect a stabilit starea de fapt și eronat a încadrat acțiunile inculpatului Baraliuc Oleg în baza art.191 alin.(5) Cod penal - delapidare a averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințați în administrarea vinovatului.

Prin justificarea probelor cercetate, instanța de apel a indicat că acțiunile inculpatului urmau a fi calificate în baza art.196 alin.(4) Cod penal, or, încadrarea acțiunilor inculpatului Oleg Baraliuc în baza art.191 alin.(5) Cod penal, nu poate fi reținută potrivit art.101 alin.(1) Cod de procedură penală.

În sensul vizat, instanța de apel a reținut că din probele administrate la materialele dosarului este dovedit faptul că la caz a fost comisă o infracțiune împotriva patrimoniului, însă nu în forma prevăzută la baza art.191 alin.(5) Cod penal, dar cu indicii art.196 alin.(4) Cod penal.

Instanța de apel a reținut faptul că, în urma audierii participanților la proces, verificării probatoriu administrat s-a constatat cu certitudine că *inculpatul Baraliuc Oleg în perioada de timp cuprinsă între 28 iulie 2007 - 05 noiembrie 2009, deținând potrivit ordinului nr.187 din 28.06.2007 funcția de director general al Î.S. "Agenția de Impresariat", fiind persoană publică, căreia în cadrul întreprinderii i s-au acordat anumite drepturi și obligații în vederea excitării funcțiilor administrative de dispoziție și organizatorico-economice a ridicat din casa întreprinderii în gestiune, conform dispozițiilor de plată de casă, mijloace bănești în numerar, însă contrar prevederilor pct.10 din Hotărârea Guvernului Republicii Moldova, privind aprobarea Normelor pentru efectuarea operațiunilor de casă în economia națională a Republicii Moldova*

nr.764 din 25.11.1992, nu a prezentat în contabilitate dări de seamă, cauzând daune în proporții deosebit de mari prin înșelăciune și abuz de încredere, astfel cauzând un prejudiciu în sumă totală de 348 341.26 lei.

În continuare, instanța de apel a menționat că, în cazul delapidării averii străine, fapta prejudiciabilă constă în acțiunea de sustragere. În fond, mecanismul sustragerii este același, însă, un anumit specific este condiționat de particularitățile obiectului material al infracțiunii analizate: făptuitorul săvârșește luarea bunurilor ce-i sunt străine, dar care, la moment, se află în deținere legitimă, el profitând de atribuția de a administra aceste bunuri. Infracțiunea prevăzută la art.191 Cod penal face parte din infracțiunile săvârșite prin sustragere.

Prin „sustragere” se înțelege luarea ilegală și gratuită a bunurilor mobile din posesia altuia, care a cauzat un prejudiciu patrimonial efectiv acestuia, săvârșită în scop de cupiditate.

Noțiunea „de sustragere” cuprinde șapte semne constitutive, care au un caracter necesar și suficient: 1) „luarea”, „din posesia altuia” 3) „a bunurilor mobile”, 4) „ilegală” 5) „gratuită” 6) „care a cauzat un prejudiciu patrimonial efectiv acestuia” 7) săvârșită în scop de cupiditate”. Absența oricăruia din aceste semne nominalizate fapta nu poate fi percepută ca infracțiune de sustragere, ci ca alt gen de infracțiune, sau, în genere, ca faptă care nu are relevanță penală.

Potrivit doctrinei, delapidarea averii străine reprezintă o formă de sustragere, infracțiunile specificate la art.191 Cod penal se raportează la subgrupul infracțiunilor săvârșite prin sustragere, sustragerea este cea care constituie chintesență oricăreia dintre infracțiunile specificate la art.191 Cod penal. Aceasta tocmai datorită faptului că, infracțiunile în cauză sunt săvârșite nu oarecum, ci prin sustragere. Luarea, reprezentând fapta prejudiciabilă din cadrul infracțiunilor prevăzute la art.191 Cod penal, presupune nu doar scoaterea bunului din stăpânirea victimei, ci și trecerea lui în stăpânirea făptuitorului.

Prin urmare, instanța de apel a ajuns la concluzia, că *în speță, nu a fost demonstrat elementul esențial al infracțiunii de delapidare a averii străine și anume însușirea, nefiind prezentată nici o probă care ar dovedi că Baraliuc Oleg a luat, a însușit ilegal 348 341.26 lei.*

Astfel, instanța de apel a reținut că, din materialele dosarului rezultă cert că, acțiunile inculpatului Baraliuc Oleg se încadrează în baza art.196 alin.(4) Cod penal, *adică cauzarea de daune materiale în proporții deosebit de mari prin înșelăciune și abuz de încredere, fără ca fapta să constituie o însușire.*

Instanța de apel a indicat că a fost dovedit faptul că Baraliuc Oleg a prejudiciat relațiile sociale cu privire la patrimoniu, care au în conținutul lor un drept de creanță și relațiile sociale cu privire la libertatea manifestării de voință și minimul necesar de încredere.

Totodată, instanța de apel a reținut că la caz, nu a fost demonstrat că Baraliuc Oleg a însușit bunurile materiale și consideră că în acțiunile inculpatului Baraliuc Oleg este întrunită latura obiectivă a infracțiunii de cauzare de daune prin înșelăciune și abuz de încredere, fiind atestată fapta prejudiciabilă manifestată prin acțiunea de cauzare de daune Î.S. ”Agenția de impresariat”.

În speță, a fost demonstrată latura subiectivă a infracțiunii prevăzute de art.196 Cod penal, or, Baraliuc Oleg a acționat cu intenție directă, cu scop de cupiditate care nu cuprinde scopul sustragerii.

Generalizând cele indicate supra, instanța de apel a conchis că vina lui Oleg Baraliuc în comiterea infracțiunii nominalizate a fost demonstrată pe deplin în baza ansamblului probator, astfel încât Baraliuc Oleg a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art.196 alin.(4) Cod penal, cu indicii calificativi - *cauzarea de daune materiale în proporții deosebit de mari prin înșelăciune și abuz de încredere, fără ca fapta să constituie o însușire.*

La numirea tipului și măsurii de pedeapsă inculpatului, instanța de apel a reținut că, infracțiunea de cauzare de daune materiale în proporții deosebit de mari prin înșelăciune și abuz de încredere prin prisma art.16 Cod penal este atribuită în categoria celor mai puțin grave.

Potrivit art.53 lit. g) Cod penal, persoana care a săvârșit o faptă ce conține semnele componentei de infracțiune poate fi liberată de răspundere penală de către procuror în cadrul urmăririi penale și de către instanța de judecată la judecarea cauzei în cazurile: prescripției de tragere la răspundere penală.

Conform art.60 alin.(1) lit. b) Cod penal, persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii au 5 ani de la săvârșirea unei infracțiuni mai puțin grave.

În această ordine de idei, instanța de apel a constatat necesitatea recunoașterii vinovăției lui Baraliuc Oleg în comiterea infracțiunii prevăzute de art.196 alin.(4) Cod penal, cu liberarea de răspundere penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală prevăzut de art.60 Cod penal.

Cu privire la acțiunea civilă, instanța de apel a reținut că Î.S. ”Agenția de Impresariat” a depus o acțiune civilă prin care a solicitat încasarea prejudiciului cauzat în mărime de 348 341.26 lei de la inculpatul Baraliuc Oleg.

Astfel, instanța de apel a conchis că instanța de judecată just și întemeiat a admis integral acțiunea civilă.

5. Împotriva deciziei instanței de apel au declarat recursuri ordinare:

5.1 Procurorul care, invocând temeiurile prevăzute la art.427 alin.(1) pct.6) și 12) Cod de procedură penală, a solicitat admiterea recursului ordinar, casarea totală a deciziei instanței de apel și menținerea sentinței din motiv că apelul a fost greșit admis.

În motivarea recursului procurorul a invocat că instanța de apel greșit a admis

apelul comun declarat de către inculpatul Baraliuc Oleg și avocatul acestuia Crivenco Roman și greșit a modificat hotărârea pronunțată de către instanța de fond în prezenta cauză penală, hotărâre asupra temeiniciei căreia acuzarea de stat nu are nici o rezervă.

Instanța de apel, judecând în fapt și în drept cererea comună de apel a inculpatului Baraliuc Oleg și a avocatului său Crivenco Roman și adoptând soluția contestată, s-a expus neargumentat asupra motivelor pe care le-a invocat din oficiu, aceasta în condițiile în care nu a reținut ca argumentat nici unul dintre motivele invocate în cererea propriu zisă de apel.

De asemenea, procurorul a menționat că instanța de apel urma să determine și să constate corespunderea exactă între semnele faptei prejudiciabile efectiv săvârșite și semnele componentei infracțiunii prevăzute la art.196 alin.(4) Cod penal. Instanța de apel nu a argumentat motivat, bazat pe o practică judiciară stabilită sau pe păreri doctrinare bine structurate necesitatea reîncadrării faptei.

Astfel, procurorul a invocat că inculpatul Baraliuc Oleg, prin însușirea nejustificată a mijloacelor financiare, și-a majorat patrimoniul propriu exact în proporția în care a fost diminuat patrimoniul părții vătămate întreprinderea de Stat „Agenția de Impresariat”. Fapt demonstrat prin probele administrate de către acuzarea de stat atât la etapa urmăririi penale, dar și în cadrul cercetărilor judecătorești în instanțele de fond și apel.

Totodată, procurorul indică prin intervenirea neîntemeiată în vederea rezoluționării sentinței din 28 februarie 2018, instanța de apel a admis erori care se încadrează la art.427 alin.(1) pct.6), 12) Cod penal - hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și respectiv faptei săvârșite și s-a dat o încadrare juridică greșită.

Instanța de apel a dispus liberarea de pedeapsă a inculpatului Baraliuc Oleg pe motivul expirării termenului de prescripție prevăzut la art.60 Cod penal, însă instituția juridică a liberării de pedeapsă penală se aplică în temeiul prevederilor art.89 Cod penal, doar în situația în care instanța de judecată numește inițial în sarcina celui recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii o pedeapsă penală. Astfel, odată ce s-a constatat vinovăția inculpatului de săvârșirea infracțiunii prevăzute la art.196 alin.(4) Cod penal, dar și împrejurarea că din data săvârșirii infracțiunii a expirat termenul de prescripție pentru tragerea la răspundere penală pentru săvârșirea faptei respective, instanța de apel urma să ordone liberarea respectivului de răspundere penală.

Constatând ca fiind dovedită fapta prevăzută la art.196 alin.(4) Cod penal, a descris-o impropriu, fără a indica pe cât este de posibil mijloacele și modul de săvârșire a infracțiunii, scopul săvârșirii infracțiunii (despre care pretinde în partea descriptivă că este unul de cupiditate dar nelegat de sustragerea bunurilor victimei), caracterul vinei, motivele săvârșirii infracțiunii etc.

5.2 Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar comun, inculpatul Baraliuc Oleg și avocatul Roman Crivenco, care invocând temeiurile

prevăzute la art.427 alin.(1) pct.6) și 8) Cod de procedură penală, au solicitat casarea sentinței și deciziei instanței de apel, pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Baraliuc Oleg sa fie achitat, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiuni, respingerea acțiunii civile înaintată de Î.S. „Agenția de Impresariat”; succesor în drepturi Î.S. „Organizația Concertistică și Impresariat Moldova - Concert” privind încasarea sumei de 348341 lei 26 bani - la inculpatul Oleg Baraliuc ca fiind neîntemeiată.

În motivarea recursului recurenții au invocat faptul că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel. Deși în motivarea apelului înaintat au fost incluse mai multe argumente, nici la unul dintre ele instanța de apel nu s-a expus. Argumentele aduse de către partea apărării nu au fost combătute nici în sentința contestată cu apel și nici în decizia instanței de apel - ceea ce constituie o încălcare.

Astfel, se invocă că instanța de apel nu s-a expus asupra argumentului apărării precum că dosarele penale în care este învinuit inculpatul, inclusiv prezentul dosar, sunt dosare fabricate, care au fost pornite din motivul necesității destituirii din funcție a lui Baraliuc Oleg ca urmare a schimbării exponenților politice aflate la guvernare, inclusiv la conducerea Ministerului Culturii de pe atunci.

Apărarea a susținut că, în prezenta cauză penală, a fost încălcat principiul "non bis in dem" reglementat de art.22 alin.(1) din Codul de procedură penală al Republicii Moldova și a argumentat detaliat în cererea de apel că Baraliuc Oleg este urmărit și judecat pentru delapidarea în total a sumei de 483 976.26 lei (135 635 lei în baza primului dosar + 348 341.26 - în prezenta cauză), deși actele reviziei economico-financiară totale din 29.12.2009 și respectiv din 21.04.2010 efectuate la Î.S. "Agenția de Impresariat" - pe care se bazează acuzarea, stabilesc neconfirmarea documentară a sumei de 348 341.26 lei (a se vedea și ordonanțele anexate de pornire a dosarelor penale). Nici acest aspect nu a constituit obiect al analizei făcute de către prima instanță și nici de către instanța de apel.

Un alt aspect important adus în fața instanțelor de judecată, inclusiv a celei de apel, l-a constituit că actele de revizie economico-financiară totale din 29.12.2009 și respectiv din 21.04.2010 efectuate la Î.S. "Agenția de Impresariat" nu au valoarea probantă. Deși au adus un șir de motive care fundamentează asemenea concluzie, acestea nu au fost luate în seamă. Astfel, recurenții indică la faptul că aceste controale au fost efectuate de către Direcția generală de control și revizie a CCCEC, organ, care de fapt a și instrumentat la faza inițială dosarul lui Baraliuc Oleg. Temei de efectuare a reviziei a constituit art.7 alin.(1) lit. e) din Legea cu privire la Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției nr.1104-XV din 6 iunie 2002 și Hotărârea Guvernului despre aprobarea Regulamentului cu privire la efectuarea reviziilor economico-financiare nr.253 din 10.03.2003 - *ambele la moment fiind abrogate din simplul motiv că, pentru a se expune asupra neajunsurilor în gestionare*

de către anumite persoane care sunt vizate într-un dosar penal, echidistantă ar fi o expertiză independentă și nu o concluzie a unor persoane care activează în cadrul OUP așa cum era pe atunci Direcția generală control și revizie a CCCEC.

Conform datelor din aceste acte de revizie, controlul în cauză a fost efectuat doar în baza actelor prezentate de directorul Dinu Sorocovici, care l-a succedat pe Baraliuc Oleg după demiterea sa și de către contabilă întreprinderii - Natalia Tataru care la moment se află în căutare de către organele de drept în baza unor hotărâri de condamnare definitive (anexate la dosar) pentru acțiuni de delapidare, inclusiv din cadrul acestei agenții, persoane care erau interesate întru prezentarea unei informații incomplete și denaturate. Mai mult, un act de predare-primire a actelor, contabilității agenției de la directorul demis - Baraliuc Oleg către noul director nu a fost făcut, de aceea aceste controale nu pot fi veridice. Unele dispoziții de plată care au fost puse la baza actelor de revizie economico-financiară la care a făcut trimitere și instanța de judecată au fost falsificate. Conform Raportului de expertiză nr.10815 din 07.12.2015 (f.d.170-175 vol.VII) se concluzionează că Dispoziția de plată nr.1 din 27.01.2009 nu este semnată de Baraliuc Oleg, iar dacă semnătura de pe Dispoziția de plată nr.79 din 03.09.2009 și de pe Decontul de avans nr.11 din 30.10.2009 au fost executate de Baraliuc Oleg, nu este posibil de stabilit. Aceste controale au fost efectuate în perioada când Baraliuc Oleg nu avea acces la locul de muncă el fiind demis de câteva ori și se afla în proces de judecată legat de restabilirea sa în funcție, iar prin urmare el nu a semnat un asemenea act, fiind în dezacord cu acesta. În declarațiile date de revizorul Vasile Ciochină, care a participat la întocmirea actelor de revizie, pe un alt dosar penal cu implicarea lui Baraliuc Oleg, unde ultimul a fost achitat, acesta a declarat că este posibil ca să existe alte dispoziții de plată cu aceleași sume de bani, dar să fie achitate altor persoane;

În acest context, recurenții au invocat că aceste acte de revizie nu pot constitui probe veridice întru confirmarea învinuirii aduse de către partea acuzării, cu atât mai mult că, după cum a declarat în instanța de judecată Vasile Ciochină: „La baza calculului sumei date în gestiunea lui Baraliuc Oleg și pentru care nu au fost prezentate acte justificative ce țin de destinația banilor nu s-a luat în considerație dispoziția de plată prin care s-a confirmat achitarea pentru serviciile prestate de Alexardu Malinin cu ocazia Concertului dedicat Zilei Poliției”, deși conform Contractului nr.111 Î.S. "Agenția de impresariat " și-a asumat obligația de a achita serviciile prestate de acesta. Mai mult, chiar în baza declarațiilor martorilor oculari Curchi Alexei și Pavlov Marina, Baraliuc Oleg a achitat cel puțin suma de 15 000 euro pentru serviciile prestate de Malinin Alexandru și restituirea datoriilor Agenției – circumstanțe/fapte care nu sau luat în calcul în cadrul efectuării reviziei, deși acestea în realitate au avut loc.

Însăși procurorul, care a instrumentat prezenta cauză penală, a dat indicații organului de mărire penală de a dispune efectuarea unei expertize economico-

financiare în comisie a activității Î.S. "Agenția de Impresariat" și a pune în sarcina CNEJ efectuarea expertizei menționate (f.d.82 vol.VI). Deși acuzarea conștientiza necesitatea efectuării unei asemenea expertize, totuși din motive necunoscute această expertiză nu a fost efectuată.

La fel, apărarea invocă faptul că, instanța de apel nu s-a expus asupra argumentului apărării precum că nu doar că nu există probe care ar confirma vinovăția inculpatului, dar că există probe care confirmă nevinovăția lui Baraliuc Oleg.

În acest sens, apărarea a indicat că proba acuzării pe acest capăt este faptul că "nu au fost prezentate dări de seamă". Ca urmare a neprezentării dărilor de seama acuzarea a conchis că Baraliuc Oleg a însușit aceste sume. Fără alte probe această versiune a acuzării nu este una credibilă și nu dovedește o legătură cauzală dintre neprezentarea dărilor de seamă și cauzarea pretinsului prejudiciu.

Însă, potrivit declarațiilor martorilor acuzării, se constată că Baraliuc Oleg a efectuat achitări din numele agenției, care nu au fost luate în considerare de acuzare. Astfel, Pavlov Marina în instanța de judecată a declarat expres că Oleg Baraliuc a transmis în prezența acesteia o sumă mai mare de 10 000 euro impresarului lui A. Malinin pe nume Tatiana, iar Curchi Alexei a menționat că Oleg Baraliuc i-a transmis acestuia suma de 5 000 Euro pentru restituirea datoriei agenției față de SRL ATAI, sumă pe care ultimul nu a transmis-o dar care o păstrează la el. Prin urmare, mai sunt confirmate cheltuieli din numele agenției de cel puțin 15 000 euro care nu au fost confirmate documentar, dar care au avut loc. Astfel, și suma de 212 706 lei este acoperită datorită acestor 15 000 de euro - echivalentul aproximativ a 225 000 lei la sfârșitul anului 2008 când a fost efectuată respectiva plată. Dar cu certitudine sumele achitate din numele agenției au fost mai mari, or, pentru concertul lui Malinin a fost achitată suma de 25 000 euro.

Mai mult, învinuirea adusă de acuzare lasă să se înțeleagă că artistului Poporului din Federația Rusă - Alexandr Malinin a evoluat la concertul organizat de Ziua Poliției Naționale din 20.12.2008 cu titlu gratuit, iar Baraliuc Oleg folosindu-se de acest fapt a falsificat dispoziția de plată fără număr din 22.04.2009, asupra căreia a aplicat codul fiscal, denumirea Î.S. „Agenția de Impresariat” și ștampila întreprinderii prin includerea unor date eronate precum că prin intermediul acesteia a fost achitată suma de 340 000 lei MDL cetățeanului rus Gunico Andrei Borisovici pentru concertul vizat, fapte care nu corespund adevărului. Însă, contrar acestei versiuni a acuzării, apărarea precizează că Pavlov Marina în instanța de judecată a declarat expres că Baraliuc Oleg a transmis în prezența acesteia o sumă mai mare de 10 000 euro impresarului lui A. Malinin pe numele lui Tatiana Criucova, iar un act de predare-primire nu a fost întocmit. Aceasta a mai declarat că s-a ocupat de cazarea, transportul artistului și a echipei sale. La fel, a menționat că, să nu fi fost achitați bani în avans, artistul nu avea să cânte.

Martorul Vasilișin a declarat la întrebarea procurorului că: "într-adevăr despre

sumă s-a discutat în jur de 27 000 euro, nu s-a discutat despre două onorarii pentru 2 concerte...". La a doua întrebare a avocatului inculpatului Vasilișin a răspuns: "După concert l-am condus pe Malinin la aeroport eu cu domnul Baraliuc. Din câte cunosc artistul Malinin nu participă la concert până nu îi este achitată suma."

Martorul Tăcu Ghenadie a declarat la întrebarea avocatului agenției că: "Domnul Director l-a întâlnit pe A. Malinin și i-a dat în avans o sumă de 10 000 euro" (precizează la sfârșit că suma a fost transmisă sau lui Malinin sau Dnei Tatiana). Iar la întrebarea reprezentantului Ministerului Culturii a declarat că: dacă nu îi dădea banii de 10 000 euro Malinin nici nu cobora din avion....Din partea lui Malinin ducea tratative o doamnă pe nume Tatiana, ea era la el administratoare... Fără învoirea directorului a fost ruptă toată baza contabilității când era doamna Tataru și domnul Caraus".

Partea vătămată în persoana reprezentantului Agenției de Impresariat a declarat la întrebarea instanței că: "pentru concert artistului este necesar transmiterea avansului pentru concert".

Din declarațiile reprezentantului părții vătămate, dar și a martorilor se constată că artistul Malinin nu avea cum să evolueze la concertul organizat de agenție, fără a fi remunerat în avans, motive din care versiunea acușării nu are cum să fie justificată, cu atât mai mult - încât există și declarații exprese ale martorilor care confirmă achitarea serviciilor artistului, iar pe de altă parte nu există careva pretenții din partea acestuia privind achitarea serviciilor prestate.

În susținerea învinuirii, acușarea de asemenea face trimitere la procesul-verbal de percheziție din 11.05.2010, potrivit căruia de la Baraliuc Oleg a fost ridicat Contractul nr.111 din 11.12.2008, încheiat între Gunico Andrei și Baraliuc Oleg, în calitate de director general al Î.S. "Agenția de Impresariat", însă în realitate a fost ridicată o copie a acestui contract, originalul fiind ridicat de la agenție. Esențial totuși este că acesta a fost semnat printre absenți, iar cine l-a semnat din partea artistului și care este modalitatea de organizare pe interior a acestora nu era atât de important, principalul era asigurarea evoluției artistului și plata onorariului. Din câte se vede aceeași semnătură este și pe dispoziția de plată fără număr pentru suma de 340 000 lei. Deși, Tatiana Criucova impresarul lui Malinin ignoră faptul că îl cunoaște pe Oleg Baraliuc este de menționat că aceasta menționează că cunoaște despre existența unui asemenea concert și "din câte tine minte" pentru acest concert Malinin nu a fost remunerat, declarații care sunt contrazise prin declarațiile martorului Pavlov, care a declarat că T. Criucova a primit personal de la Oleg Baraliuc suma de peste 10 000 euro, de asemenea pe aceasta o cunoaște și martorul Tăcu Ghenadie. La fel, aceasta apare în lista colectivului lui Malinin (f.d.39/48 vol.1). Astfel pentru a nu reflecta oficial veniturile încasate, din partea lui Malinin nu au semnat persoanele cu care s-a negociat, dar niște persoane interpușe, așa cum i-a declarat telefonic Tatiana Criucova lui Oleg Baraliuc, din spusele ultimului. Iar faptul că semnătura nu îi aparține lui

Gunico, datele cărui figurează în contract și dispoziția de plată, aceasta nu este o probă în acuzare, pentru că așa cum s-a demonstrat în instanță banii pentru acest concert nu au fost însușiți de Baraliuc Oleg, dar au ajuns după destinație, iar semnăturile nu sunt falsificate de inculpat.

În continuare, recurenții au invocat că instanța în motivarea soluției menționează că reîncadrează fapta imputată inculpatului Oleg Baraliuc din art.191 alin.(5) în art.196 alin.(4) Cod penal al Republicii Moldova din motiv că nu a fost demonstrată însușirea propriu zisă. Totuși, în dispozitiv se menționează că sentința "se casează" fără a preciza că se casează parțial, ceea ce duce la concluzia că a fost casată integral. Totuși, pe de altă parte îl recunoaște vinovat pe inculpat de o altă infracțiune și menține fără modificări sentința primei instanțe inclusiv în latura civilă, ceea ce provoacă contradicții și neclarități.

Mai mult, instanța de apel nu s-a expus asupra încetării procesului în eventualitatea liberării de răspundere penală a inculpatului ca urmare a aplicării prescripției.

La fel, au invocat că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția. Nu au fost întrunite elementele infracțiunii. Instanța de apel nu a descris care sunt motivele care au determinat-o să adopte decizia de recalificare a faptei imputate inculpatului Oleg Baraliuc. Or, pe de o parte Curtea de Apel Chișinău a reținut în mod absolut corect că nu a fost prezentată nici o probă că inculpatul Oleg Baraliuc a luat, a însușit ilegal 348 341.26 lei (pag.34 din decizie), pe de altă parte conchide că acțiunile inculpatului se încadrează în baza art.196 Cod penal, însă fără a aduce motive concrete care ar sta la baza unei asemenea soluții.

Deși, în partea motivată a deciziei recunoaște cauzarea prejudiciului în proporții deosebit de mari, totuși nu a indicat care anume acțiuni ale inculpatului constituie componenta de infracțiune ce se încadrează în baza art.196 Cod penal, astfel încălcând prevederile art.394 alin. (1) Cod de procedură penală, potrivit cărora partea descriptivă a hotărârii de condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicându-se locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii.

Referitor la capătul de învinuire privind săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.332 alin.(1) Cod penal, deși instanța de apel a concluzionat că a fost comisă o infracțiune totuși aceasta nu a invocat nici o probă în acest sens, or, la dosar nu există astfel de probe care ar forma o asemenea concluzie. Mai mult conform raportului de expertiză nr.10815 din 7 decembrie 2015, se constată că semnăturile aplicate din numele lui Gunico Andrei nu au fost executate de Oleg Baraliuc ci de către o altă persoană, ceea ce demonstrează că Oleg Baraliuc nu a comis fapta imputată.

5.3. Inculpatul Baraliuc Oleg și avocatul Roman Crivenco au prezentat referință în care și-au expus opinia asupra recursul ordinar declarat de procuror, solicitând

inadmisibilitatea acestuia ca fiind vădit neîntemeiat și admiterea recursului declarat în numele inculpatului.

6. Judecând recursurile ordinare în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că recursurile urmează a fi admise conform prevederilor art.435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, potrivit cărora judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, care a dus la adoptarea unei hotărâri neîntemeiate, totodată verificând dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucât odată exercitat produce un efect devolutiv complet în sensul că provoacă un control integral atât în fapt, cât și în drept în privința persoanelor care l-au declarat.

Potrivit practicii cu privire la judecarea cauzelor penale în ordine de apel și conform art.414 Cod de procedură penală, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță și care, prin apel, se transmit instanței de apel sunt următoarele: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă, în ce constă participația, contribuția materială a fiecărui participant, dacă există circumstanțe atenuante și agravante, dacă probele corect au fost apreciate, dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu art.101 Cod de procedură penală. În ce privește chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel, acestea sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual sau penal, au fost corect aplicate.

În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, cu trimiterea cauzei la rejudecare, dacă eroarea constatată nu poate fi corectată de instanța de recurs.

Din cererile de recurs declarate, se constată că criticele recurenților, în esență, se referă la faptul că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, nu au fost întrunite elementele infracțiunii și faptei săvârșite și s-a dat o încadrare juridică greșită.

Colegiul penal lărgit, notează că, la caz, a fost încălcată obligația de motivare a hotărârilor judecătorești, care face parte din setul de garanții subsecvente unui proces echitabil.

Verificând și analizând decizia instanței de apel, raportată la criticele recurențelor, Colegiul penal lărgit constată că, instanța de apel la adoptarea soluției, nu a respectat întocmai prevederile legale, ignorând exigențele legii procesual-penale.

Lipsa unei motivări adecvate cerințelor legii într-o hotărâre judecătorească afectează grav respectarea garanțiilor procedurale ale părților la un proces echitabil.

Așadar, contrar celor reținute de instanță de apel, Colegiul penal lărgit constată că, instanță nominalizată la adoptarea soluției, nu a elucidat faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, nu a dat răspuns la toate argumentele invocate în apelul declarat, în susținerea cerințelor privind casarea hotărârii primei instanțe, expuse în pct.3 al prezentei decizii și reproduse în recursul comun declarat de către inculpatul Baraliuc Oleg și avocatul acestuia Crivenco Roman, indicând doar că acestea sunt declarative și făcute în scop de a evita răspunderea penală, motivele invocate în cererea de apel rămânând fără soluționare.

Astfel, statuările superficiale a instanței de apel precum că „*Instanța de apel a apreciat critic declarațiile inculpatului Baraliuc Oleg considerându-le ca fiind făcute cu scopul de a se eschiva de la răspunderea și pedeapsa penală, iar, nerecunoașterea vinei de către inculpat, instanța de apel a apreciat-o ca o metodă de apărare și un drept de a nu se auto-incrimina garantat de art.66 Cod de procedură penală și art.6 CEDO. Or, persoana care pe parcursul procesului penal are calitatea procesuală de inculpat nu poate fi urmărit pentru depunerea declarațiilor false sau refuzul de a face declarații și nu poate fi calificată ca circumstanță agravantă la stabilirea pedepsei penale. Astfel, poziția inculpatului Baraliuc Oleg susținută în prima instanță și în instanța de apel, potrivit căreia el nu este implicat în comiterea infracțiunii, este una declarativă și formală, exprimată cu scopul de a evita răspunderea penală...*” denotă faptul că, hotărârea instanțe de apel nu conține răspunsuri argumentate la criticile de bază invocate în apel. Or, instanță de apel, prin efectul devolutiv al căii de atac, urma să dea o apreciere amplă aspectelor de fapt și de drept, prin prisma motivelor principale invocate de către apelant, ceea ce însă, în prezenta speță, nu a fost efectuat.

Colegiul penal lărgit atestă că, decizia instanței de apel trebuie să fie legală, întemeiată și motivată. Obligarea instanței să-și motiveze hotărârea pe cauzele penale rezultă din prevederile art.6 § 1 din Convenția Europeană. Acest lucru presupune relevarea considerentelor și temeiurilor asupra concluziilor formate în rezultatul verificării hotărârii atacate în raport cu motivele invocate de apelanți și cu temeiurile pentru apel prevăzute de lege.

Instanță de apel avea obligația ca, în mod precis și explicit, prin argumente relevante și suficiente, să dea un răspuns detaliat la fiecare motiv invocat de către apelanți, să rezolve problemele de fapt și de drept apărute la judecarea apelurilor, prin

întocmirea corectă a hotărârii adoptate, care trebuie să cuprindă analiza probelor pe care instanță și-a bazat concluziile.

Colegiul penal lărgit notează că potrivit art.100 alin.(4) Cod de procedură penală, toate probele administrate în cauza penală vor fi verificate sub toate aspectele, complet și obiectiv. Verificarea probelor constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, administrarea de noi probe și verificarea sursei din care provin probele, în conformitate cu prevederile prezentului cod, prin procedee probatorii respective, iar în conformitate cu art.101 alin.(1) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

În această ordine de idei, se reține că instanța de apel în conținutul deciziei adoptate a făcut trimitere la probele din dosar și anume la: *declarațiile reprezentantului părții vătămate I.S. „Agenția de Impresariat”, A. Pînzari și Gaina Evghenii, reprezentantului Ministerului Culturii, declarațiile martorilor Pavlova Marina, Tacu Ghenadie, Saturovici Victoria, Vasilișin Nicolae, Curchi Alexei precum și a specialistului Ciochină Vasile; actul reviziei economico-financiare totale efectuate la I.S. „Agenția de Impresariat” c.f.1007600041636 din 29.12.2009, pentru perioada de activitate 2007- 2009; actul reviziei economico-financiare totale efectuate la I.S. „Agenția de Impresariat” c.f.1007600041636 din 29.12.2009, la care au fost anexate următoarele dispoziții de plată, după cum urmează: dispoziția de plată nr.1 din 27.01.2009, dispoziția de plată nr.33 din 01.04.2009, dispoziția de plată nr.97 din 15.07.2009, dispoziția de plată nr.105 din 05.08.2009, dispoziția de plată nr.112 din 10.08.2009, dispoziția de plată nr.76 din 25.08.2009, dispoziția de plată nr.79 din 03.09.2009, dispoziția fără număr din 22.04.2009; actul de examinare a activității I.S. „Agenția de Impresariat” executat de către comisia de lucru potrivit ordinului ministrului culturii nr.174 din 02.10.2009; actul reviziei economico-financiare totale, efectuate la I.S. „Agenția de Impresariat” la 21.04.2010, de către Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției pentru perioada de activitate 2007-2009; procesului-verbal de percheziție din 11.05.2010; cererea de comisie rogatorie internațională dispusă autorităților Federației Ruse; raportului de expertiză grafoscopică nr.553 din 29.11.2011; raportul de expertiză nr.10815 din 07.12.2015; informația nr.22/2303 din 27.04.2010 prezentată de către Serviciul Grăniceri al Republicii Moldova; fotocopia rechizitoriului din 06.12.2010 întocmit de către Procuratura Anticorupție în privința lui Baraliuc Oleg învinuit în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.191 alin.(5) Cod penal, însă nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv circumstanțele în fapt și în drept invocate în rechizitoriu, neindicând motivele pentru care a respins versiunile și probele apărării, dar și a acuzării aduse în sprijinul acuzării*

privind săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.art.191 alin.(5) și 332 alin.(1) Cod penal de către inculpatul Baraliuc Oleg.

Mai mult, Colegiul reține că referitor la învinuirea adusă inculpatului Baraliuc Oleg în baza art.332 alin.(1) Cod penal, instanța de apel a concluzionat că a fost comisă infracțiunea, însă nu a indicat probele care au format convingerea instanței privind vinovăția inculpatului și nu a combătut niciuna versiunea apărării precum că, potrivit raportului de expertiză nr.10815 din 07 decembrie 2015, semnăturile aplicate din numele lui Gunico Andrei nu au fost executate de Oleg Baraliuc ci de către o altă persoană.

Având la bază raționamentele expuse, Colegiul penal lărgit conchide că, instanța de apel la examinarea cauzei nu a cercetat probele prezentate sub toate aspectele, nu le-a verificat și analizat prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu - din punct de vedere al coroborării acestora și nu a motivat soluția adoptată, de asemenea instanța de apel nu a făcut o analiză minuțioasă a chestiunilor de fapt criticate de părți și astfel nu a soluționat fondul apelului declarat.

În continuare, Colegiul penal lărgit reține că, analizând infracțiunile incriminate inculpatului sub aspectul întrunirii tuturor elementelor infracțiunii, instanța de apel nu a descris care sunt motivele care au determinat-o să adopte decizia de recalificare a faptei imputate inculpatului Oleg Baraliuc de la art.195 alin.(1) Cod penal la art.196 alin.(4) Cod penal. Astfel, instanța de apel a reținut că nu a fost prezentată nici o probă că inculpatul Oleg Baraliuc a însușit ilegal 348 341.26 lei (pag.34 din decizie), și a conchis că acțiunile inculpatului se încadrează în baza art.196 Cod penal, la fel în partea motivată a deciziei, instanța de apel recunoaște cauzarea prejudiciului în proporții deosebit de mari, însă nu indică motivele concrete care au stat la baza unei asemenea soluții și care anume acțiuni ale inculpatului constituie componenta de infracțiune ce se încadrează în baza art.196 Cod penal.

Astfel, Colegiul penal lărgit menționează că instanța de apel urma să determine și să constate corespunderea exactă între semnele faptei prejudiciabile efectiv săvârșite și semnele componentei infracțiuni prevăzute la art.196 alin.(4) Cod penal.

Totodată, Colegiul penal lărgit remarcă faptul că în partea descriptivă instanța de apel a reîncadrat fapta imputată inculpatului Oleg Baraliuc din art.191 alin.(5) Cod penal în baza art.196 alin.(4) Cod penal, însă în dispozitiv neclar și confuz a indicat că „*sentința se casează*”, fără a preciza că se casează parțial sau integral, ceea ce provoacă contradicții și neclarități.

La fel, instanța de apel nu s-a expus nici în privința încetării procesului în eventualitatea liberării de răspundere penală a inculpatului ca urmare a aplicării instituției prescripției.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit conchide că, în speță, se confirmă temeiul de recurs prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, în sensul că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Întrucât erorile depistate sunt susceptibile de a fi corectate doar de către instanța de apel, Colegiul penal lărgit conchide asupra necesității admiterii recursurilor declarate, casării totale a hotărârii atacate și dispunerii rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, ce prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesuale penale asupra tuturor motivelor invocate în apel, să verifice și să aprecieze minuțios probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să dea apreciere convenită fiecărei probe examinate și a tuturor în ansamblu, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate inculpatului și să argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, de practica relevantă a CtEDO, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art.417 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu art. art.434, 435 alin. (1) pct 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Admite recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Popov Oleg și de către inculpatul Baraliuc Oleg și avocatul acestuia Crivenco Roman, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 februarie 2019, în cauza penală privindu-l pe **Baraliuc Oleg** xxxxx, cu dispunerea rejudecării cauzei de către Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată integral la **14 iulie 2020**.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Nadejda Toma

Elena Cobzac

Victor Boico

